

La pcd s'occupa da la sanadad publica

La pcd grischuna è sa radunada per la radunanza da delegads en il Spital chantunal a Cuira

DA MARTIN CABALZAR

■ **En il center da la delegada da la pcd grischuna che ha gi lieu en la mensa da personal dal Spital chantunal a Cuira è la sanadad publica stada. Avant la radunanza han ils interessads gi l'ocasiun da far ina visita guidada sin il plazzal dal nov tract dal Spital chantunal ch'è actualmain en realisaziun.**

Sco il parsura da la pcd grischuna, cusseglier dals chantuns *Stefan Engler*, ha menziunà tutga la sanadad tar ils bains ils pli prezios da l'uman che lez collia per il pli cun il giavisch d'ina lunga vita en buna sanadad. I saja per la societad e per la politica ina sfida permanenta da mantegnair la dimensiun e la qualitad da la purschida medicinala ed ils custs en in equiliber raschunavel. La pcd svizra s'engaschia per mitigiar il creschament permanent da las premias. La radunanza da la pcd grischuna sa infurmar oz or d'emprim maun davart motivs ed effects, prestaziuns e custs da la sanadad publica.

Il spital da l'avegnir

Il schef operativ dal spital chantunal *Arnold Bachmann* ha mess ses referat sut il titel «spital da l'avegnir». Sco ch'el constatescha è il sector medicinal caracterisà d'ina enorma dinamica, las enconuschientschas sa dubleschian mintga tschintg onns. Las sfidas actualas sajan cunzunt la mancanza da personal, las pretensiuns creschentas dals pazients, las intervenziuns da la politica, las pretensiuns creschentas per qualitad e trasparenza, la digitalisaziun ed ils custs creschents. Malgrà ch'ils pretschs da basa per cas sa sminueschian dapi onns creschian las premias cuntinuadamain. Ils motivs per l'explosiun dals custs sajan il progress medicinal, la specialisaziun e subspecialisaziun ed il svilup demografic. Per dar dumogn a las sfidas dal temp stoppian ils spitals esser averts per novaziuns, considerer la digitalisaziun sco schanza, promover permanentamain la qualitad, concentrar



Ils candidats per la regenza **Mario Cavigelli** e **Marcus Caduff**, il parsura da la pcd **Stefan Engler** ed il schef da la cumissiun electorala **Kevin Brunold** (da san.).

FOTO Y. BÜRKL

sin las cumpetenzas essenzialas e tschertgar cooperaziuns che fan senn. Cun exempels concrets illustrescha *Bachmann* pussaivladads da spargn che san vegnir realisadas senza reducir la qualitad da las prestaziuns. Quai saja ina sfida permanenta per scadin spital.

Cooperaziun dal spital regional cun il spital chantunal

Er il schef operativ dal Spital Regional Surselva e candidat per la regenza *Marcus Caduff* accentuescha la necessitad d'ina intensiva cooperaziun tranter ils spitals regionalis cun il spital chantunal, dentant era viceversa. En sia nova funcziun saja el magari vegni dumandà schebain il Spital Regional Surselva daventia uss zic a zic ina filiala dal spital chantunal. Il cuntra-

ri saja il cas. Il Spital Regional Surselva possia porscher oz dapli servetschs als pazients grazia a l'intensiva cooperaziun cun il spital chantunal. Il Spital Regional Surselva saja e veglia restar vinavant independent. Sinergias possian dentant vegnir nizzegiadas cunzunt tar la recrutaziun, la scolaziun ed il stgomi da personal, tar cumpras ed investiziuns cuminaivlas, tras support logistic e tecnic etc.

Il potenzial da spargn saja considerabel ed il niz per il pazient enorm, punctuescha *Caduff*. Uschia vegnan adina dapli medis dal spital chantunal da Cuira a Glion per dar là audienza sin ils secturs da l'oncologia, da la urologia e da la medischina palliativa. Er operaziuns pli pintgas exequeschan ils medis da Cuira uss a Glion. Cas pli cumplitgads vegnan

transferids en il spital chantunal. *Caduff* è persuadì che grazia a questa intensiva cooperaziun tranter il spital regional ed il spital chantunal possian ins mantegnair er en l'avegnir in provediment medicinal d'alta qualitad er en las regiuns.

Conclusiuns or da la bova da Bondo

Il parsura da la regenza *Mario Cavigelli* ha referì davart la bova da Bondo, sias consequenzas per il vitg e las conclusiuns resultontas per cas da catastrofa sumegliants. Ils 23 d'avust 2017 è sa distatgada dal Piz Cengalo (3369) ina bova gigantesca da 3,1 milliuns cubics. Suentor bovas pli pitschnas ils onns 2010 e 2011 eran ins cunscent dals privels correspundents ed ha gi installà en la Val Bondasca plirs posts d'observaziun, in indriz

d'alarm sco era pliras tavlas d'avertiment. La bova gigantesca ha percurrì la Val Bondasca ed ha cuntanschì suenter radund tschintg kilometers il vitg da Bondo ch'è vegnì destrui parzialmain. La bova ha pretendì otg unfrendas mortals da turists.

Sbuavaditschs pli pitschens èn suandads ils 25 d'avust, ils 31 d'avust ed ils 15 da settember.

Cavigelli ha dentant era resdà da la lavur dal stab da crisa da la vischnanca da Bregaglia e dal support dà dals uffizis chantunals specialisads. Primarmain haja gi num da valitar il privel, evacuar persunas, remediare spert provisoricamain las infrastructures donnagiadas ed instradar ladinamain lavur da rumida.

Suentor in'evacuaziun che ha cuzzà dus mais ha la gronda part dals abitants pudì turnar mez october en lur chasas. Ins quinta cun donns da radund 41 milliuns. Donns han ins constatà tar 99 edificis da different gener, ina terza dals edificis è stada destruida cumpletamain.

«Pronts per novaziuns»

En quest onn electoral ha la pcd grischuna la finamira d'occupar duas sutgas en la regenza grischuna e quai cun il cumpovà actual parsura da la regenza *Mario Cavigelli* e cun il versà schef da fracziun *Marcus Caduff*. Tenor il parsura *Stefan Engler* vul la pcd dentant era mantegnair ina ferma fracziun en il cussegl grond. Il motto electoral da la pcd sa cloma «Averts per il nov». Cun novas ideas e novs chaus veglia la pcd dar nov slantsch a la politica grischuna. «La pcd na vul betg far tut meglier, dentant blier auter», ha punctuà *Engler*. La pcd veglia mantegnair il Grischun sco lieu attractiv da viver e lavurar, posiziunar da nov la scolaziun e la cultura e rinforzar las cumpetenzas da las vischnancas fusiunadas.

Il parsura da la cumissiun da propaganda *Kevin Brunold* ha orientà davart acziuns previdas ed appellà ad in sustegn vigurus per *Cavigelli* e *Caduff* en la regenza.